

Archdiocese
of Toronto

Catholic Pastoral Centre
1155 Yonge Street
Toronto, Ontario M4T 1W2
T 416.934.0606
www.archtoronto.org

Chúa Giêsu thường được gọi là “người ở cùng tha nhân.” Và Ngài quả thật là như vậy. Ngài là đấng không duy trì địa vị ngang hàng với Thiên Chúa, như Ngài đã trút bỏ tất cả, để nên thế gian này vì chúng ta, không phải cho chính mình, như Ngài là cho người khác. Và qua đó, Ngài làm cho tình yêu quả ngạt đi trong chính sự sống của Thiên Chúa Ba Ngôi chí thánh – Cha, Con và Thánh Thần – thể hiện trong thế giới của chúng ta. “Hiện diện vì người khác” thật sự là điều Chúa Giêsu tỏ cho chúng ta thấy. Đó là một tình thần quả ngạt đi, một tình thần quên mình, ngay cả trong sự hợp của Ngài, bản thân là Thiên Chúa Toàn Năng. Quên mình và lo lắng cho người khác.

Khi chúng ta tìm chỉ cách hoàn thành hoạt động của chính mình, chúng ta bị giam hãm trong cái lồng của bản thân và chúng ta bị chìm. Khi chúng ta quên đi bản thân và quan tâm đến người khác – thì chúng ta lại tìm thấy chính mình. Chúng ta biết mình là ai, không phải thông qua dự định về những gì chúng ta sẽ làm, mà là qua cách chúng ta đáp ứng nhu cầu của người khác. Sự “hiện diện vì người khác” là trọng tâm của đời sống chúng ta trong Chúa Kitô, và chúng ta tìm cách bắt chước Chúa Giêsu như Ngài đã tỏ cho chúng ta noi theo.

Tuy nhiên chúng ta biết rằng thật hiếm khi chúng ta hành động như vậy trong đời sống của chúng ta. Quá thường xuyên chúng ta không tôn sùng tình yêu quả ngạt đi mà chúng ta tìm thấy trong Chúa Cha, Chúa Con và Chúa Thánh Thần – Ba Ngôi Chí Thánh – như Ngài thay vào đó chúng ta tôn sùng ba ngôi trần tục là về tôi, chính tôi và tôi. Chúng ta đang tìm kiếm hạ năng nhất; chúng ta đang tìm kiếm những thứ cho mình, chứ không phải cho người khác.

Tôi nhớ rất rõ đã nghe một người kia, nhà họ treo một tấm bảng nhỏ gần cửa ra vào với dòng chữ, “Chúa là thứ nhất, láng giềng là thứ hai, tôi là thứ ba.” Đó là thái độ thích hợp. Chúng ta kính mến Thiên Chúa, chúng ta yêu mến láng giềng, và rồi chúng ta sẽ thấy chính mình. Thay vì vậy, chúng ta có thể bị kẹt trong bản ngã của mình, trong cái tôi. “Tôi muốn cái gì đây? Tôi sẽ được cái gì đây?” Và rồi, chúng ta không thấy hạ năng phúc mà chúng ta tìm kiếm vì chúng ta đã bị thu nhỏ để vỏ bọc chỉ là những ước muốn của chính mình. Không có tự trọng trong đó. Không có sự sống trong đó. Khi chúng ta hành động như vậy, như có người khôn ngoan đã từng nói, “Khi chúng ta hoàn toàn bị đóng lại trong chính mình, chúng ta trở thành một gói hàng rất nhỏ bé.”

Cái “tôi” kiếm được đó, sự “tìm thấy mình trong chính mình” đó là một cảm dỗ không ngừng. Nó là cái gì đó chúng ta tìm thấy ngay trong những ngày khởi đầu, trong má y trang đầu tiên của Thánh Kinh khi chúng ta thấy Adam và Eva, ông và bà, trong Vườn Địa Đàng, muốn có quyền được kiểm soát tất cả mọi thứ. “Tôi muốn kiểm soát toàn bộ khuôn vườn... dành cho tôi.”

Ý muốn đó không thành. Không may mắn nào cả. Và họ phải ra đi, vào thế giới này làm lụng để có miếng ăn. Từ thuở ban đầu, chìm sâu trong tình trạng nghèo đói nguyên thủy chúng ta đã có ý thức tự thiến, “Chính tôi muốn đi về đó.” Khi chúng ta làm như vậy, chúng ta không có tư tưởng lại. Chúng ta không có ngay cả cái hạnh phúc mà chúng ta tự nghĩ rằng mình sẽ hưởng khi mình có quyền kiểm soát. Thay vì vậy, chúng ta để nết xấu cùng sẽ làm cả nhà khổ sở. Chúng ta sẽ trở thành một hòn đá oằn khổ sở và cô đơn. Quá nhiều con người ở cô đơn như vậy. Đó không phải là tư tưởng lại. Có cách tốt hơn. Như John Donne đã nói, “Không ai tự biến thân là một hòn đá oằn.” Chúng ta luôn luôn cần phải nhìn, suy gẫm, và tìm cách nào chúng ta có thể bắt chước Chúa Giêsu trong việc hiến mình vì người khác. Khi quên đi bản thân, chúng ta nhận ra mình là ai trong cuộc sống làm môn đệ. Đó là điều Chúa Giêsu bảo chúng ta làm.

Các bài đọc hôm nay nói cho chúng ta rành rành về điều đó. Chúng nói trong bài đọc thứ nhất từ sách Khôn Ngoan (Kn 2:12, 17-20), chính là lời tiên báo về Chúa chúng ta, đấng công chính, người ở đời trọn vẹn sự thánh thiện, không phải là kẻ tự thiến. Tất cả chung quanh Người ở, dân chúng không thể chịu đựng sự hiến mình của Người ở, những kẻ vì quá ích kỷ họ không thể chịu đựng sự hiến mình của một người ở có đời sống bác ái quả ngất ngưởng. Trong thư của Thánh Giacôbê, ngài nói rằng “ở đâu có ghen tương và tranh chấp, ở đấy có xáo trộn và đủ mọi thứ việc xấu xa.” (Gc 3:16) Xáo trộn trong lòng, xáo trộn trong cộng đoàn. Khi ai cũng đi tìm chỗ nhất, thì chúng ta sẽ không tìm thấy sự bình an. “Đức khôn ngoan Chúa ban làm cho con người trở nên trơ tráo hết là thanh khiết, sau là hiểu hòa, khoan dung, mềm mại, hiền từ và sinh nhiều hoa thơm trái tốt, không thiên vị cũng chẳng giả hình. Người xây dựng hòa bình thu hoạch đờn hoa trái đã gieo trong hòa bình, là cuộc đời công chính.” (Gc 3:17-18)

Ngài nói về những sự xung đột và cãi vã giữa anh chị em, chúng từ đâu mà ra? Vào thời của ngài, thuở giáo hội ban sơ, có nhiều sự xung đột và cãi vã. Đã có chiến tranh, những cuộc cách mạng, đủ loại các trận đánh nhau trên khắp Đế quốc La Mã. Nội chiến trong Giáo Hội cũng đã có những sự xung đột, đánh nhau, chúng ta thấy những sự việc ấy ngay trong sách Công Vụ Tông Đồ. Không phải là thời hoàng kim. Nguyên thủy đã hiến mình ngay từ đầu. Chúng ta cần phải để ý điều đó và vượt qua nó bằng lòng mở lòng mời gọi Kitô, bằng tình yêu quên mình mà ta tìm thấy trong Đức Giêsu Chúa chúng ta.

Thư Thánh Giacôbê nói rằng những sự xung đột này đến từ những khoái lạc của anh em đang gây chiến trong con người ở anh em. Anh em ham muốn mà không có, nên anh em ghen. Giết. Anh em ganh ghét cũng chẳng đờn gì, nên anh em xung đột với nhau. (Gc 4:1-2) Loại ích kỷ đó có thể mang nhiều hình dạng khác nhau trong thực tế, cho dù trong xã hội rộng lớn hay trong mỗi cộng đoàn, trong

từ ng gia đình hay chính trong lòng chúng ta. Sự tự thị đó, cái tôi trên hết đó, luôn luôn là mầm mống của sự hủy diệt. Mặt khác, khi chúng ta quan tâm đến người khác và khi chúng ta quan tâm đến ích chung, chúng ta không nói, “Có ích gì cho tôi không?” mà nói, “Làm sao tôi có thể phục vụ cả cộng đồng đây?” Lúc đó chúng ta sẽ thấy cuộc đời của mình là đời bình an. Nhiều người nhận ra điều đó. Người ta dấn thân cho các công việc tình nguyện; những người dấn thân luôn luôn nói, “Tôi học ở người từ công việc đó hơn là những gì tôi đã từ bỏ vào nó.” Khi chúng ta quên mình và muốn phục vụ một người nào đó, hay cả một cộng đồng, là lúc chúng ta tìm thấy bản thân mình. Chúng ta sẽ tìm thấy hạnh phúc.

Ai đó có lẽ đã nói, “Khi bạn tìm tự lợi, bạn sẽ khó lòng thấy được ích chung, nhưng nếu bạn tìm ích chung, thì bạn sẽ thấy sự bình an và hạnh phúc cho riêng mình.” Chúng ta thấy trong Phúc Âm Thánh Mácô (Mc 9:30-37) người đi được tiên báo trong sách Khôn Ngoan. Đức Giêsu là đã ngả tay chữ thập, phục vụ, yêu thương, hiến thân mình cho người khác, và họ không thể chịu được Người. Người làm gương cho chúng ta, ngay cả trên Thập Giá, “Lạy Cha! Xin tha cho chúng vì chúng không biết việc mình làm.” Đức Giêsu dạy chúng ta cách yêu thương quả ngà trong một thế giới mang đầy sự ích kỷ và tự thị.

Ở đây các môn đệ của Người đang cãi nhau xem, “Ai sẽ là số một? Ai sẽ là người đi đầu tiên? Ai sẽ trèo lên đỉnh của cây cọt trở nên như bôi mỡ.” Một trong những điều làm phiền lòng Chúa nhất là thái độ tự thị của các môn đệ của Người. Lúc bấy giờ Chúa nói, “Ai muốn làm người đi đầu, thì phải làm người rốt hết, và làm người phục vụ mọi người.” (Mc 9:35) Đó là điều mà chúng ta được gọi để vào – tôi tớ cho mọi người. Nếu chúng ta quên bản thân mình và tìm phục vụ người khác, chúng ta sẽ nhận ra mình là ai, chúng ta sẽ thấy được hạnh phúc và cuộc sống. Đó là điều cốt yếu và trung tâm của tình thần làm quản lý.

Người quản lý không phải là chủ. Người quản lý là tôi tớ, được chủ giao phó những phẩm vật. Và chủ – tức là Chúa – đã giao phó cho chúng ta thì giờ, tài năng, của cải. Trên hết, Ngài đã giao phó cho chúng ta thì giờ ở thế gian này. Mọi khả năng khác nhau mà chúng ta có được không phải là của chúng ta. Ngay đến mạng sống cũng không phải là của chúng ta. Chúng ta chỉ được giao phó mà có. Chúng ta là những người quản lý mạng sống của mình. Chúng ta là những người quản lý tài năng đã nhận lãnh. Chúng ta là những người quản lý thì giờ chúng ta có. Và nó không phải là thì giờ vô hạn trên thế gian này. Chúng ta phải sẵn sàng để trả nợ về mặt chủ vào cuối đời của mình. Ngài sẽ không hỏi chúng ta – Người đã tích lũy được bao nhiêu cho bản thân? Người đã thành công được bao nhiêu? Người đã trèo lên gần đến đỉnh cao

củ a thể gian này đư ợ c bao nhiêu? Ngư ợ c lạ i, Ngài sẽ hỏ i chúng ta, “Ngư ợ i có luôn yêu mế n Thiên Chúa hế t lòng, hế t trí và hế t linh hồn không? Ngư ợ i có luôn yêu thư ợ ng tha nhân như bả n thân không? Ngư ợ i có luôn quả n lý mộ t cách trung tín thì giờ mà ta đã giao phó cho, hay ngư ợ i lạ i dành nó hế t cho bả n thân?”

Chúng ta cầ n phả i có trong tim mình tinh thầ n củ a đị a vị quả n-ly. Chúng ta là nhữ ng tội tớ , chỉ là tội tớ mà thôi. Chúng ta đư ợ c Chúa giao phó cho nhiề u củ a cả i, và Ngài đòi hỏ i chúng ta làm cho chúng nó sinh hoa kế t quả trong cuộ c đờ i, dù là gì đi nũ a (mỗ i mộ t ngư ờ i chúng ta có nhữ ng khả năng rấ t khác nhau, như Thánh Phaolô đã nói). Thay vì nói, “Tôi sẽ xử dụ ng cái này hay cái kia làm sao để đạ t tớ i đi nh cao đây?” Chúng ta nên nói, “Làm sao tôi có thể xử dụ ng, mộ t cách có hiệ u quả , mộ t cách có sang kiế n, nhữ ng khả năng mà Chúa đã ban cho tôi?” Không phả i để đấ y tôi qua mặ t ngư ờ i khác, trở thành ngư ờ i đứ ng nhấ t như các Tông đồ củ a Chúa đã từ ng cố gắ ng làm, như ng là làm sao tôi có thể xử dụ ng bấ t cứ khả năng gì mà Chúa đã ban cho tôi.

Trong mỗ i cộ ng-đồ ng, có rấ t nhiề u tài năng, và chúng đề u rấ t là khác nhau. Làm sao tôi có thể vậ n dụ ng chúng đúng như mộ t ngư ờ i giữ củ a, mộ t quả n lý, để giúp đỡ mộ t tội tớ khác? Để giúp đỡ ngư ờ i khác. Để đem yêu thư ợ ng đế n cho ngư ờ i khác, để quên đi chính tôi trong khả năng khiêm tố n là thì giờ , trên hế t thắ y, trong việ c phụ c vụ cả cộ ng đồ ng. Không chỉ là hoạ ch đị nh củ a tôi, như ng là củ a ngư ờ i bên cạ nh tôi, củ a láng giề ng tôi hay củ a mộ t ngư ờ i xa lạ cầ n đư ợ c giúp đỡ , hay củ a cả cộ ng đoàn tôi và công đồ ng rộ ng lớ n hơ n. Làm sao tôi có thể quên bả n thân và hoạ ch đị nh củ a mình và thậ t sự trở thành mộ t quả n lý nhữ ng khả năng mà Chúa đã giao phó cho tôi, đặ c biệ t khả năng ngắ n ngử i là thì giờ , là khoả ng thờ i gian tôi có trên thế gian này?

Nế u chúng ta làm như vậ y, quên đi nhữ ng gì là tôi, củ a tôi và ám chí tôi, quên cái đó đi, mà nghĩ đế n ngư ờ i khác hay cả cộ ng đồ ng và nghĩ đế n cách nào tôi có thể phụ c vụ , để rồ i các cộ ng đồ ng củ a chính chúng ta sẽ đư ợ c thanh bình. Các cộ ng đồ ng sẽ đư ợ c đầ y niề m vui, làm gư ợ ng cho các cộ ng đồ ng khác – nhìn xem nhữ ng Kitô hữ u này yêu thư ợ ng nhau như thế nào. Ngư ờ i ta sẽ bị hấ p dẫn n.

Đị a vị quả n lý thì có tính truyề n đạ o, nó hấ p dẫn ngư ờ i ta. Chắ ng ai muố n vào mộ t nhóm nhữ ng ngư ờ i tự thị luôn cãi nhau. Nế u chúng ta quên bả n thân mình, như Chúa mề i gọ i chúng ta bắ t chur ớ c Ngài, thì điề u đó sẽ hấ p dẫn ngư ờ i ta, họ sẽ tiế n đế n và nói, “Hãy nhìn xem nhữ ng Kitô hữ u này yêu thư ợ ng nhau là dư ờ ng nào. Làm thế nào tôi có thể tìm thắ y niề m vui như họ ?”

Đó là sứ mạng của chúng ta, để trở thành những môn đệ trung thành của Chúa, nghĩ đến người khác trong việc bắt chước “người vì người khác” và để nhận biết Chúa là trượng tử, thứ hai là lắng nghe, tôi là thứ ba. Trong tình thân đó, trở thành một quả lý trung tín. Một người quả lý những khả năng mà Chúa đã ban cho tôi, thuận tụy trong đời sống cá nhân của tôi trong việc phục vụ Chúa vì yêu Chúa và yêu tha nhân. Trong cách thức đó, lúc cuối đời – việc sẽ đến trong lúc ta không ngờ và sớm hơn ta tự nghĩ – chúng ta có thể hứa rằng tới việc đối diện Thiên Chúa từ ái và nghe lời Ngài nói, “Khá lắm, hỡi đầy tớ tài giỏi và trung thành. Hãy vào mà hưởng niềm vui của Chúa anh.”